

JUDITH VON HALLE

Paaszaterdag

De afdaling in de aardediepten
op de antroposofische scholingsweg

cichorei

Halle, Judith von

Paaszaterdag ; de afdaling in de aardediepten op de antroposofische scholingsweg – Amsterdam: Cichorei

ISBN 978 94 91748 44 8

Vertaling: Kitty Steinbuch

De vertaling is gebaseerd op de tweede druk van de Duitse uitgave verschenen in 2009

Layout en zetwerk: Jaap Verheij

Tekeningen in de tekst van Judith von Halle

Omslagafbeelding: Groen (midden)venster in het noorden van de grote koepelzaal van het eerste Goetheanum

Oorspronkelijke titel: *Der Abstieg in die Erdschichten*

© 2008 Verlag für Anthroposophie, Dornach

Nederlandse rechten: Uitgeverij Cichorei, Van Beuningenplein 15-2, 1051 VS Amsterdam 2015

www.uitgeverijcichorei.nl

Deze uitgave kwam tot stand met financiële ondersteuning van het Boekenfonds Judith von Halle, onder fonds 2228 bij de Iona Stichting te Amsterdam.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the publisher.

BIJDAGEN TOT INZICHT
IN HET CHRISTUSGEBEUREN
DEEL V

INHOUD

Ten geleide 9

Voorwoord – waarschuwing vooraf 17

I Korte opmerkingen over de scholingsweg 21

De ‘persoonlijke hellevaart’ 21

De ‘bovenpersoonlijke hellevaart’ 23

Over het begin van de scholingsweg 25

Over de uiteenzetting met de tegenmachten op de
scholingsweg 32

De levende kroniek van het inwendige van de aarde 37

Over de wet van de tijd in het inwendige van de aarde
en over de verhouding van de geestesleerling tot
het aarde-organisme 43

De onderfysieke vergeestelijking in de microkosmos
van de aarde 44

II De negen aardlagen 53

In aansluiting op de voordracht van Rudolf Steiner over het
inwendige van de aarde 53

De ‘verst gevorderde onderdelen van het occultisme’ 56

De zeven trappen van de inwijdingsweg 60

De negen aardlagen en de geboorteplek van de graalkelk 64

Zeven inwijdingstrappen – negen aardlagen 75

Christus, de doordringer van de negen aardlagen 82

De twee plannen van de antichrist 88

III Geheimen van het inwendige van de aarde – Christus en
de antichrist 107

Het driemaal binnengaan in de aarde van het soratische dier
tijdens de Paasnacht 107

De drie ontmoetingen tussen mens en antichrist 114

Een imaginatie van de geestesleerling op de zevende
inwijdingstrap 123

Addendum 127

Gedeelte uit de voordracht van Rudolf Steiner
op 16 april 1906 127

Aantekeningen 139

Werken van Rudolf Steiner (GA) waaruit werd geciteerd 143

Publicaties van Judith von Halle 144

Over de auteur 147

Afbeeldingen in kleur na blz. 56

TEN GELEIDE

Als inleiding op de tekst die nu volgt zal ik op enkele vragen die mij steeds naar aanleiding van mijn voordrachten of in gespreksbijeenkomsten gesteld worden, antwoord geven. Weliswaar zijn deze vragen reeds in het voorwoord behandeld van het boek *En als Hij niet was opgestaan...*, maar toch zal uiteraard niet iedere lezer dat boek kennen of de daarin voorkomende uiteenzettingen in het bewustzijn gehouden hebben.

Want de lezer die de volgende uiteenzettingen onvoorbereid zou opnemen, zou bij bepaalde plaatsen zeker verwonderd zijn over aard en inhoud – wat begrijpelijk zou zijn, want hij vindt daar een schildering van historische en bovenzinnelijke feiten die met een zekere vanzelfsprekendheid voor hem tentoongespreid worden zonder dat er bronnen worden genoemd.

Aldus zal hier een poging worden ondernomen openhartig datgene schriftelijk vast te leggen wat tot dusver in het directe gesprek van mens tot mens in een vertrouwelijke stemming en sfeer veel gemakkelijker doorgegeven kon worden omdat in de ontmoeting een direct beleven, een authentieke indruk kan ontstaan van degene die de voordracht houdt. De onderstaande toelichtingen, die ingaan op de eerder gestelde vragen, zijn heel duidelijk geformuleerd, wel wetend dat deze duidelijkheid enerzijds als onbescheidenheid uitgelegd kan worden, anderzijds – en daarom wil

ik het risico nemen – dat alleen deze duidelijkheid het überhaupt mogelijk maakt een enigszins bevredigend antwoord op de gestelde vragen te geven.

De hier gegeven uiteenzettingen zijn voortgekomen uit een eigen onafhankelijk geestelijk beleven en beschrijven daarom geen hypothesen of speculaties, tenzij er uitdrukkelijk op wordt gewezen dat er geen definitieve, zelf gedocumenteerde uitspraak ten aanzien van een bepaalde gebeurtenis gedaan kan worden.

Weliswaar ontspruit niet iedere beschrijving aan dezelfde bron van kennis. Want het geestelijk beleven heeft enerzijds betrekking op een direct, op een als het ware zintuiglijk meebeleven van de historische gebeurtenissen rond het keerpunt der tijden. Dit is begonnen als gevolg van de met Pasen 2004 opgetreden stigmatisatie. Het kan voorgesteld worden als een soort ‘tijdreizen’, waarbij alle zintuiglijke indrukken, zoals wij die in het wakkere dagbewustzijn kunnen hebben, voorhanden zijn – maar dan verplaatst naar een bijzondere plek en in een bijzondere tijd. Het gaat hierbij dus niet om zogenaamde visioenen of zuivere schouwingen, ook niet om imaginaties, maar om het doorleven van wat daadwerkelijk op de aarde gebeurd is. Het hoeven niet alleen visuele waarnemingen te zijn van persoonlijkheden rond het keerpunt der tijden, hun omgeving, hun cultuur en levenswijze, maar ieder zintuig – zoals dat ons in het dagbewustzijn ter beschikking staat – is bij de waarnemingen betrokken. Zo kan bijvoorbeeld ook de taal worden gehoord, de bodem onder de voeten en koude of warmte worden gevoeld.

De andere bron voor de inhoud van de uiteenzettingen is een geheel andere, maar niet minder authentieke. Het zal in de verhandelingen gemakkelijk te zien zijn op welke plaatsen de beschrijving van historische gebeurtenissen in een geesteswetenschappelijke beschouwing overgaat. Deze kan nuchterder, neutraler lijken dan de beschrijvingen van de zintuiglijke gebeurtenissen rond het keerpunt der tijden, wat in zekere zin ook juist is. Want het gaat daarbij om een zo precies mogelijke ‘vertaling’ van wat als feit in de geestelijke wereld aanwezig en waarneembaar is. De geestelijke mens kan intuïties van deze kosmische feiten hebben, wanneer hij zijn ik aan gene zijde van de drempel geheel losmaakt van het astrale, zodat hij – dat wil zeggen zijn ik – in de objectiviteit binnentreedt. Indrukken van deze aard heeft ieder mens gedurende de slaap, maar toch lukt het hem zelden, deze in zijn dagbewustzijn binnen te voeren. Het is een moeilijke en daarom buitengewoon verantwoordelijke opgave voor de mens, deze objectieve feiten, die zijn ik aan de andere kant van de drempel kon opnemen, nu ook om te vormen in een werkelijk inzicht dat even waarheidsgetrouw is als de eerder aanwezige zuivere waarneming. Steeds weer moet worden nagegaan of de geestelijke waarneming ook daadwerkelijk overeenstemt met het begrip waaraan men deze waarneming koppelt. Pas als alle resultaten van deze toetsing standhouden, mag de leerling van de geesteswetenschap zich gerechtigd voelen om deze resultaten als zijn geestelijke inzichten door te geven.

Veel mensen hebben tegenwoordig geestelijke waar-

nemingen (men hoort steeds weer hoezeer dit vermogen toeneemt), bijvoorbeeld op etherisch of astraal vlak. Toch blijven deze waarnemingen nutteloos of zorgen ze zelfs niet zelden voor grote verwarring als de mens ze niet in hun ware samenhang kan zien. Iemand kan bijvoorbeeld waarnemingen van de etherische wereld hebben als hij in het gebied van de elementenwezens duikt. Maar uitspraken over het elementenrijk kunnen slechts standhouden, kunnen alleen dan objectief zijn wanneer de mens zich boven dit niveau verheft; dat wil zeggen, wanneer hij niet uitsluitend het kennisniveau van de elementenwezens deelt, maar zich een trede hoger verheft tot een waarnemingsstandpunt van waaruit hij niet alleen over de geaardheid van de elementenwezens kan berichten, maar inzicht in de elementenwereld kan hebben. Het is alsof de mens in een groot water zwemt en daardoor kan zeggen dat het water diep en koud is. Maar pas wanneer hij zich als een vogel in de lucht verheft, kan hij beoordelen of het bij dit water om een groot meer of mogelijk om een zee gaat, eerst dan kan hij zien of en hoe het water door land begrensd is, op welk continent het zich bevindt, enzovoort. Steeds moeten dus, als je verantwoorde indelingen wilt maken, de eigen waarnemingen vanuit een hoger standpunt worden bekeken om de totale samenhang te kunnen beoordelen.

Het is een verdienste van de geesteswetenschap van Rudolf Steiner dat het ons tegenwoordig mogelijk is onze waarnemingen door middel van een geschoold, helder denken in werkelijkheidsgetrouwe kennis om te zetten.

Alle uitspraken die in de volgende beschouwingen niet de zintuiglijke gebeurtenissen rond het keerpunt der tijden tot inhoud hebben, komen voort uit de zojuist beschreven kennisbron. Zij zijn behoedzaam en met passende ernst uitgesproken en in geen geval ‘zomaar gespeculeerd’. Daarom kunnen ze zakelijker of onpersoonlijker overkomen dan de overige beschrijvingen. De oorzaak daarvoor ligt in de zojuist beschreven bovenpersoonlijkheid, die objectiviteit aan gene zijde van de drempel waarborgt. Toch zijn het authentieke, zelfstandige spirituele resultaten en wanneer in de beschouwingen niet de eigen, maar de inzichten van Rudolf Steiner worden weergegeven, wordt dit uitdrukkelijk genoemd.

Deze tweede soort geestelijke waarneming is *geen* gevolg van de stigmatisering. Ze was reeds hiervoor aanwezig. Sindsdien is ze zelfs versterkt.

Na het verschijnen van mijn voordrachten in boekvorm hebben enkele personen de exacte weergave van mijn zogenoemde scholingsweg geëist. Nog afgezien van het feit dat het niet mijn intentie was zoiets in dit boek te doen – want het was en is niet mijn persoonlijk doel, het eigen lot tot hoofdonderwerp van mijn beschouwingen te maken, maar met de beschikbare middelen het Christusgebeuren inzichtelijker te maken – zou een dergelijk ‘constructie-handleiding’ heel kort uitvallen en vermoedelijk niet zoals deze mensen zich dat zouden voorstellen of wensen. De hierboven beschreven manier van waarnemen is als gevolg van voorgaande levens reeds in vroegere jaren aanwezig geweest, zonder dat in deze

incarnatie de bezwaarlijke weg van kluizenaar met allerlei kastijdingen en ontzeggingen aan mijn spirituele mededelingen waren voorafgegaan. Evenwel sluit dat een zekere discipline in het leven als gevolg van een vanzelfsprekend omgaan met de geestelijke realiteit niet uit – integendeel. Alleen is deze discipline of spirituele eerbied in dit leven eerder een gevolg dan een voorbereiding geweest. Desalniettemin zal een ‘continuïteit van het bewustzijn’ aan de andere kant van de drempel altijd alleen mogelijk zijn, als de mens met de grootst mogelijke compassie, ook met het vermogen te lijden, het Christusgebeuren in zich opgenomen heeft en verder opneemt – wanneer hij belangstellend, liefdevol, deemoedig en dankbaar, niet alleen in zijn gemoed, maar ook met zijn kenvermogens, zich wendt tot de geestelijke wereld, totdat hij zelf zo sterk geroerd wordt door dat grootste mensheidsgebeuren dat hij zich als gestigmatiseerd begint te voelen omdat hij inziet, omdat hij diep ervaart dat het grote offer van de Verlosser ook voor hemzelf, voor zijn bescheiden wezen, waarin echter een kiem van God ligt, voltrokken is.

Zo is deze continuïteit van het bewustzijn vóór de stigmatisering aanwezig geweest. Toen dan het meebeleven van de historische gebeurtenissen zich manifesteerde, moest het niet blijven bij een zuiver meebeleven, maar de bovenzinnelijke kenkracht kon worden verbonden met de historische gebeurtenissen. Men zou kunnen zeggen: het instrument was reeds voor het te bewerken materiaal aanwezig. Wie een viool wil bouwen, moet goed gereedschap hebben en wie wil beginnen met zagen, moet dit goede stuk gereed-

schap reeds ter hand hebben en niet eerst dan beginnen iets te vervaardigen. Wanneer hij geen gereedschap heeft, alleen het mooiste hout, het ruwe materiaal, dan kan hij nog geen viool bouwen. Aldus kan in dit geval de bovenzinnelijke kenkracht het juiste gereedschap zijn om de spirituele achtergronden van de zintuiglijke processen van de historische gebeurtenissen te doorgronden.

Berlijn, maart 2006

Judith von Halle

VOORWOORD – WAARSCHUWING VOORAF

De inhouden van dit boek zijn enerzijds gebaseerd op een spirituele beschouwing van de historische gang van Christus door de afgronden van de aarde tijdens de zogenoemde hellevaart op Paaszaterdag van het keerpunt der tijden en de afdaling van de leerling van de christelijke geesteswetenschap die op zijn antroposofische scholingsweg Christus navolgt; anderzijds zijn de inhouden gestoeld op de uiteenzettingen van Rudolf Steiner over het inwendige van de aarde die hij, naar aanleiding van de uitbarsting van de Vesuvius, deed in een voordracht in Berlijn op Paasmorgen 16 april 1906 (afgedrukt in GA 96, *Ursprungsimpulse der Geisteswissenschaft*).

Daarom is het raadzaam om de voordracht van Rudolf Steiner over de aardlagen vooraf te bestuderen! In het addendum is een gedeelte opgenomen uit de betreffende voordracht. Dit geeft die passages weer die in ieder geval bij de onderhavige beschouwing horen. Bovendien raad ik aan om kennis te nemen van de voordracht die ik op 30 januari 2005 heb gehouden over de gebeurtenissen tussen dood en opstanding (hellevaart). Deze voordracht is opgenomen in: *En als Hij niet was opgestaan... De Christus-stadia op de weg naar de geestelijke mens*. De verdere uiteenzettingen sluiten aan bij de inhoud van dat boek alsook bij een tekening die daarbij hoort.

De kennis van deze beide voordrachten vormt de grondslag voor de inzichten in dit boek.

De vorm en de stijl van dit boek kunnen wellicht heel anders overkomen dan de boeken die al verschenen zijn of nog zullen verschijnen in de reeks *Bijdragen tot inzicht in het Christus-gebeuren*. Ze kunnen hier en daar abstracter lijken. Als dit zo wordt ervaren, dan kan dit zijn omdat het hier gaat om een beschouwing van gebeurtenissen die alleen puur geestelijk te begrijpen zijn. Het gaat niet om gebeurtenissen die ook uiterlijk waarneembaar zijn in de zintuiglijke wereld of zich manifesteren in een gebeurtenis in de zintuiglijke wereld. Er is geprobeerd – vooral in het tweede deel van het boek – om een bepaald beeld te laten ontstaan van die puur geestelijke gebeurtenissen tijdens de historische afdaling van Christus en de afdaling van de geestesleerling in de verschillende aardlagen. Deze spelen zich af in een sfeer waarin aardse begrippen niet passen. Het ‘vertalen’ van deze gebeurtenissen in een taal die bij de lezer enigszins juiste beelden oproept, kan niet nadrukkelijk ‘zielsmatig’ zijn. Men zal zeker een *preciezer* beeld van de gebeurtenissen in zich kunnen laten ontstaan wanneer enerzijds de taal van deze ‘vertaling’ in zekere zin analytisch blijft en men zich anderzijds niet verliest in ‘stichtelijke’ lectuur, maar de moed en de inspanning opbrengt om bij het opnemen van de tekst eerst maar eens op een passende analytische manier aan het werk te gaan en deze werkelijk *door te werken*. Ik zou u graag willen aanmoedigen om dit te proberen, omdat er aan de hand van dit doorwerken heel nieuwe gezichtspunten en eigen inzichten kunnen ontstaan. Die laten deze materie tot een onver-

wacht levende stof worden omdat je die jezelf op unieke,
individuele wijze eigen hebt gemaakt.

Dornach, juli 2008

Judith von Halle